

Vijfentwintigste jaargang no. 4 juli - augustus 1973

DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

Familiegemeenschap

Wij, de familiegemeenschap, erkennen verbonden te zijn met ons voor- en nageslacht en zijn ons bewust van een door God geschapen natuurlijke- en organische eenheid, die reeds eeuwen bestaat.

Wij streven ernaar alle familieleden weer in deze gemeenschap te verenigen, op grond van gemeenschappelijke afstamming en geschiedenis en elkaar te helpen en van dienst te zijn.

Als zonen en dochteren van een oud-fries-eigen erfde geslacht voelen wij ons verplicht de belangen van ons geslacht te behartigen, de familie-band te versterken en de studie over het voorgeslacht te bevorderen.

De trek

Een aantal vroege vogels zijn reeds met vakantie vertrokken, maar een deel moet nog gaan.

Het bovenstaande geldt niet zo zeer de vogels, maar ons, mensen, die reeds in vakantiestemming zijn.

Een zeer groot deel van de mensen trekt er op uit, om te genieten van de vakantie-vrijheid. Want vakantie is vrijheid, wel in gebondenheid, maar toch vrij van vele beslommingen, die elke dag onze deur binnenkomt.

Ik hoop dat u echt tijdens uw vakantie mag genieten van het vele dat ook in deze tijd ons geboden wordt.

En zij die gedwongen zijn thuis te moeten blijven, door ziekte of anderszins, ook van hieruit mijn vakantie-groet; een stevige handdruk met de beste wensen.

Daar de vakantiestemming ook in mij is gevaren, verschijnt ons familieblad enige weken eerder.

Familieberichten

Nu volgen enige familieberichten, zoals ik deze uit verschillende kranten heb overgenomen of die mij per kaart ter kennis werden gebracht.

Dinsdag 22 mei om 15.03 uur werd geboren

AREND JASPER

Ab en Hanneke Nijdam-Bols

Tijdelijk Stadsziekenhuis, Kampen

Zegge 41, Kampen.

STEFAN JANOS

Janos Csiba
Thea Csiba-Nijdam
Groningen, 9 juli 1973, Noorderhaven (NZ) 49a

Getrouwd:

GERRIT VLEER en SUSAN REMKES

Jisp, 28 juni 1973
IJdoorn 185, Zaandam

On June 16, 1973 we rejoice in God, for being able to
celebrate with our parents

GERRIT VAN DE MEENT

and

JANNEKE VAN DE MEENT-NYDAM

the occasion of their 25th wedding anniversary.

Their grateful children are

Tony and Rita Klompmaker

David and Wilma St. Amand

Carole, John, Debbie

Bowmanville, Ontario

Op 4 april is geheel onverwacht van ons heengegaan mijn
lieve man, onze lieve vader en grootvader

GEERT NIJDAM

in de ouderdom van 77 jaar

Haren, 9 april 1973

Scheperweg 44

Correspondentieadres: Hadewijchstraat 4

W. Nijdam-Wilkens

A. Nijdam, M.C. Nijdam-Cazemier

Groningen: J. Nijdam, H. Nijdam-Hoving

A. Kwant-Nijdam, J. Kwant en kleinkinderen

Bedroefd en toch dankbaar dat we haar zolang mochten be-
houden, geven wij kennis van het overlijden van onze
lieve, zorgzame moeder, groot- en overgrootmoeder

SIJTSKE ALGERA

sedert 23 november 1925 weduwe van J. Wijnia, op de
leeftijd van 96 jaar.

Harlingen, 22 april 1973, Kerkpad 16

Drachten: D. de Jong-Wijnia, W.P. de Jong

Sexbierum: W. Travaille-Wijnia, M. Travaille
Harlingen: W. Wijnia-Taekema
Harlingen: M. Wijnia, G. Wijnia-Broersma
Klein- en achterkleinkinderen

Na een kortstondige ziekte is van ons heengegaan onze
lieve moeder en oma

WUBBEGIEN NIJDAM-WILKENS

sinds 4 april 1973 weduwe van Geert Nijdam, in de ouder-
dom van 75 jaar.

Haren, 2 mei 1973, Scheperweg 44

A. Nijdam, M.C. Nijdam-Cazemier

Groningen: J. Nijdam, H. Nijdam-Hoving

A. Kwant-Nijdam, J. Kwant

Kleinkinderen

The Lord in His wisdom called to Himself our dearly
beloved husband, father and grandfather

CHARLES NYDAM

at the age of 67

"I have learned in whatsoever state I am in, there-in
to be content." Phil. 4 : 11

Brenda Nydam-Horlings

Jean and Bob Van dyke, Grand Rapids, Mich.

Rita and Bill Winter, R.R. 4, Brandford

Shirley Huisman, Toronto

Bill and Flora Nydam, Richmond Hill

12 grandchildren

1 greatgrandchild

Bradford, Ont., May 11, 1973.

Heden ging van ons heen mijn lieve man, onze onvergete-
lijke vader en opa

ANDRIES NIJDAM

Hij werd 81 jaar

Groningen, 4 juni 1973, Studentenlaan 36a

A. Nijdam-Siegers

J. Mulders-Nijdam, S. Mulder

J. Nijdam, H. Nijdam-Niemann

Kleinkinderen

In volle vrede is van ons heengegaan, onze lieve
zorgzame vader, groot- en overgrootvader

JAN GOSSE HOEKSTRA

op de leeftijd van 85 jaar, sedert 19 februari 1965
weduwnaar van Janna Wienia
Tzum, 7 juni 1973
Martenahiem

Op de Dag des Heeren heeft de Heere tot Zich genomen
onze lieve Man, Vader, Behuwd- en Grootvader

FRIEDRICH ERNST NIJDAM

echtgenoot van Sipkje de Vries
geboren 15 april 1898
Psalm 43 : 4 (oude ber.)
Schermerhorn, S. Nijdam-de Vries
Chatham (Canada), Gerben en Coba
Diemen, Cor en Nell
Dresden (Canada), Richt en Henk
Alkmaar, Otto en Ans
Chatham (Canada), Ido en Francis
Vijfhuizen, Heerke en Lyda
Rotterdam, Lies
Abbenes, Annie en David
Hamilton (Canada), Ida en Paul
Schermerhorn, Frits en Marijke
Huizen, Renny en Dick
Kleinkinderen
Schermerhorn, 8 juli 1973, Westeinde 53

Burgerlijke Stand

Gem. Baarderadeel:

Geboren Erik Martijn, zoon van H.A. v.d. Meer en S.Nijdam.

Eén onzer donateurs, neef A. Nijdam, Westerhorn 9 te
Eelde, deed mee aan een puzzel voor een goed doel
(Noordelijke Stichting Voorzieningen Lichamelijke Ge-
handicapten) en won hiermede een vliegreis naar Oslo,
Stockholm of Kopenhagen aangeboden door Scandinavië
Airlines System, Leidsestraat 95 te Amsterdam.
Je moet maar boffen!

Geslaagden

Mavo 4:

J. Wijnja te Follega
J.B. Wijnja te Leeuwarden
T. Wijnia te Welsrijp
J. Wijnia te Hitzum
S. Nijdam te Franeker
T. Nijdam te Franeker
B. Nijdam te IJlst
G. Nijdam te Woudsend

Aan de Chr. Detailschool:
Joh. Nijdam te Sneek

Aan de Chr. Techn. school Lemmer, afd. Houtbewerking:
J. Wijnia te Balk

Voor de akte B (Hoofdleidsterakte):
A. Wijnia te Hitzum

Hoornseplas

Onlangs vond de officiële opening van bovengenoemd re-
creatie-gebied plaats, waarvan een enorm gebruik wordt
gemaakt. Het aantal bezoekers is in een paar weken de
100.000 reeds gepasseerd.

Aan de OOST-kant van de plas bevindt zich de betonnen
wandeldam: "NIJDAM", die in de toekomst de SPARTELPLAS
zal scheiden van het nog aan te leggen HOORNSE MEER.
Dit laatste wordt een uitbreiding van het Paterswoldse-
meer: de ZEILPLAS.

De werkzaamheden hieraan zullen nog wel een paar jaren
in beslag nemen.

Met ingang van 31 juli 1973 is het adres van onze
penningmeester/secretaris:

C. van der Schoot - Azn., Heerenhage 205, Heerenveen.

Genealogie

Vervolg van de Groninger familietak, welke o.a. in
No. 2 van dit jaar in De Nijdamstra Tyngge voorkwam.
Navolgende gegevens zijn jammer genoeg onvolledig, maar
hoop de ontbrekende nog van de betreffende familieleden
te ontvangen als ze dit onder ogen krijgen.

(ATTENTIE: Mijn adres luidt thans: Heerenhage 205, H'veen).

ZOON VAN PIETER HENDRIKS NIJDAM EN POPKA BERENDINA HELMENS
XII HENDRIK NIJDAM,

* 15-1-1929 te Groningen, van beroep general manager
van een In- & Export firma, trouwde 21 december 1952
te Geelong (Australië) met

ANS VEENHUIS,

* 22-9-1934 te Groningen, dochter van Andries Veen-
huis en

Kinderen:

ROBERT * 18- 8-1953 te Corio

LYNDA * 26-11-1955 te Corio

DIANA * 19- 1-1958 te Corio

PETER HENK * 13- 9-1961 te Corio

KRISTINE JAYNE * 1- 4-1971 te Corio

ZOON VAN PIETER JANS NIJDAM EN MARCHIEN POST
XII JANS PIETERS NIJDAM

* 6-11-1933 in de gemeente Odoorn, van beroep.....
trouwde te met

TRIJNTJE TEN HAVE

* 19-4-1935 te, dochter van ten Have
en

Kinderen:

LAMMECHIEN * 29- 4-1960 te Hijken (Gem.Beilen)

PIETER (JANS) * 29- 9-1963 te Hijken (Gem.Beilen)

KINDEREN VAN GERRIT JANS NIJDAM EN ABELTJE HAAN
XII JANS GERRITS NIJDAM

* 12-6-1933 te 2-de Exloërmond, van beroep
trouwde 4-3-1948 te met

GRIETJE WARRINGA

* 16-9-1932 te, dochter van Warringa
en

Kinderen:

GERRIT JANS * 22-12-1958 te Assen

HARM JANS * 2-11-1959 te Assen

XII ALBERT GERRITS NIJDAM

* 22-2-1935 te 2-de Exloërmond, van beroep
trouwde 4-12-1959 te met

JANTINA PRINS

* 30-4-1936 te, dochter van Berend Prins en
Titia te Velde (California).

Kinderen:

GARRET ALBERT * 19- 9-1960 te Hughson (Cal.)
BERNARD HERMAN * 24-12-1961 te Hughson (Cal.)
JOHN * 24- 6-1963 te Hughson (Cal.)
KEITH THOMAS * 27- 8-1965 te Hughson (Cal.)
RONALD JIM * 22- 4-1969 te Hughson (Cal.)
ARLENE TENE * 8- 8-1971 te Hughson (Cal.)

XII

GRIETIENUS NIJDAM

* 22-12-19.. te 2-de Exloërmond, van beroep.....
trouwde 14-7-1967 te met

ROELOFJE ALBERTA BOOY

* 29-11-19.. te, dochter van Jan Booy en
..... te Dwingeloo

Kinderen:

GERRIT * 17--1-1968 te 2-de Exloërmond
JOHAN ALBERT * 15- 3-1969 te 2-de Exloërmond
JACQUÉLIEN * 15-11-1970 te 2-de Exloërmond

Van neef JELLE NIJDAM te Franeker ontving ik inmiddels enkele aanvullende gegevens op hetgeen ik op pagina 72 van de vorige jaargang over zijn nakomelingen heb gepubliceerd.

KINDEREN VAN JELLE JACOB NIJDAM EN JITSKE HOFSTRA

FOKJE * 28-12-1930 te Franeker, trouwde
9-7-1971 met HENDRIK JAN HOVING, *
21-4-1923, wonende te Glimmen.

JACOB JELLE * 14-2-1932 te Franeker, trouwde
23-5-1967 met CORNELIA BRAAKSMA, *
19-3-1931, wonende te Hapert (N.Br.)
met dochter ELSKE DOROTHEE? 4-12-1970

AUKJE TIETJE * 28-8-1933 te Franeker, trouwde
26-1-1965 met HENDRIK H. DE MUINCK,
* 17-4-1933, wonende te Delfzijl.
Zonen: WICHER JELLE * 25-4-1966
en JELLE JACOB * 21-6-1969

HINKE JITSKE * 5-4-1935 te Franeker, trouwde
11-12-1959 met AGE PLOEGSTRA,
* 31-3-1934, wonende te Leeuwarden

Kinderen: JITSKE HINKE * 27- 5-1961
HENDRIKJE AUKJE * 13-12-1962
FONGER AGE * 29- 9-1965

HENDRIK * 29-7-1937 te Franeker, trouwde 11-11-1967 met MARGRIESITE NANETTE CHARLOTTE VAN DER MOLEN (roepnaam: LOT)
* 1-5-1937, wonende te Gordonsbaai (Zuid-Afrika)
Kinderen: NANETTE JITSKE * 13-9-1970
JELLE HENDRIK * 3-2-1972

TIETJE MARIA * 21-12-1939 te Franeker, trouwde (Marjan) 25-3-1964 met WILLEM KLAPWIJK,
* 14-5-1939, wonende te Rodeschool
Kinderen: MAARTEN * 4-8-1965
INGE MARIJKE * 25-1-1967
ELSJE MARJOLIJN * 19-3-1971

ANTJE FOKJE * 20-1-1943 te Franeker, trouwde 7-7-1967 met PIETER THIJS VAN HOUT,
* 19-4-1938, wonende te Hasselt (Ov.)

C. van der Schoot Azn.

Andere tijden, andere zeden

In vroegere jaren was het uitlopen van een zeeschip een grote gebeurtenis.

De meeste matrozen waren in een opgewonden en vrolijke stemming, vóór het vertrek.

Een toezierende vreemdeling zal in stilte de vraag hebben gedaan: "Hoe komt alles nog op z'n pootjes terecht?"

Ook de Jantjes van onze oorlogschepen lieten zich gewoonlijk duchtig gelden als zij aan het passagieren waren.

Dan was de ruimste straat niet breed genoeg voor hun vrolijkheid.

Was hij eenmaal aan boord, dan was al het uitgehaalde stoutigheid spoedig vergeten. en deed iedere man zijn plicht, doordrongen van het besef, dat iedere matroos een gedeelte van de verantwoordelijkheid draagt voor de goede gang van zaken.

Doch ook de gestrenge tucht, die aan boord werd onder-

houden, zorgde er voor, dat alles in het gareel bleef. Dat men in de 17e eeuw begreep, dat een ijzeren discipline op de schepen nodig was, blijkt wel uit de:

Instructie en de Articulen

Waer na de Capiteijen officieren en de Bootsgesellen ter Zee op schepen bij Particulieren op haar Ho: Mo: bestellingen uytgherust hun sullen hebben te reguleren en de daar op in handen van de Heeren daer toe te committeren gehouden sullen zijn dan behoorlijcken Eedt te doen.

Natuurlijk waren de straffen, waarmede de overtreders van de "Articulen" gedreigd werden in overeenstemming met de minder zachte begrippen en ruwe gewoonten, die in "die goeie ouwe tijd" heersten.

"Artikel I van de Instructie luidde:

Eerstelijc sullen de Capiteijnen officieren Bootsghesellen ende alle andere van wat Staet ofte Conditie die zijn gehouden wesen wel ende getrouwelijc na te komen hare Commissie ende andere Articulen haer bij de Hooge ende Mogende Heeren Staten Generaal van dese Vereenighde Nederlanden ende Sijn Hoogheid den Heere Prince van Orangie als Admirael Generaal opgheleidt ende hier na ten deele geinsereert".

Daar er ook voor het zieleheil van de zeelieden gezorgd werd, is te lezen in het tweede artikel:

"Hem sal de Capiteijn Lieutenant of de ghene die 't Commandement hebben sal alle morgen en Avondt God de Heere op sijn Schip of schepen doen aen roepen".

De straffen waren behalve mals

Een buitengewoon wreede strafbepaling was verval in Artikel XIV.

"Ende soo ijemandt binnen schips-boort eenigh Mes met evelen moede guame te trecken sonder nochtans ijemandt daarmede te grijpen sal met een Mes door sijn handt aan de Mast vast gestelt worden ende daer blijven staen tot hij 't selve daer deur breckt".

Het "kielen" was het bekende kiel-halen. Kwam de schuldige er levend af, dan moest hij dus bovendien de doktersrekening voor zijn slachtoffer nog betalen.

Was er doodslag gepleegd dan was artikel XVI van toepassing.

"Hem soo het quame (dat God verhouden) dat ijemandt eenen andereij quame neder te leggen sal den Levenden met den dooden rugge aen rugge gebonden 't samen over boort geworpen, ende soo 't aen Landt gebeurde met den Sweerden gestraft worden".

Het verlaten van zijn post werd eveneens aan den lijve gestraft.

"Niemant sal hem vervorderen van sijne Wachte te komen eer hem een ander komt verlossen op pene van driemaal van de Reede te vallen ende met een Quartier Volese geleerst te worden".

De eed, moest door alle officieren en schepelingen worden afgelegd.

De eed werd niet als een bloot formulier beschouwd, dat blijkt wel door de straffen die werden toegepast in de jaren van de Ruijter en Tromp.

Hierbij zou ik het willen laten, maar nu las ik dezer dagen in het dagblad "Trouw" van 23 juni 1973 o.m. (Ik neem een klein gedeelte hiervan over).

Vriezenveen: Kortgeleden uit de Sowjet-Unie ontvangen microfilms hebben de Vriezenvener J.Hosmar, die daar al jaren naar heeft "gevist" het bewijs geleverd dat de grondlegger van de Russische vloot een Nederlander was: Cornelis Cruijs oftewel Kornelii Ivanovitch Kruis, zoals hij op een lijst van Russische officieren wordt vermeld.

Cruijs werd op 14 juni 1657 geboren en overleed in 1727 precies op zijn verjaardag. Hij was in de Nieuwe kerk in Amsterdam gehuwd met Catharina Voogt.

In 1698 vertrok Cruijs naar Rusland. Hij werd er belast met de opbouw van de Russische vloot. Vele andere Nederlanders traden eveneens in Russische dienst.

In die tijd was het Russisch zeereglement behalve in eigen taal ook in het Nederlands gedrukt.

Kort voordat Czaar Peter de Grote overleed - in 1725 - schonk hij Cruijs als blijk van waardering het Birken-eiland, gelegen aan de Finse kust.

De hoogste Russische onderscheidingen zijn Cruijs ten deel gevallen.

Bijnaam

Hoe komt het toch dat bijna elke stad een bijnaam heeft. Men zou kunnen zeggen een scheldnaam.

Haarlemmer een mug, een Zwollenaar een blauwvinger, Amersfoort een keien trekker, Edam mos.

Nu is er over Amersfoort de keientrekkers iets bekend, wat voor waar kan worden aangenomen.

Het speelt zich af in het midden van de 17e eeuw op het landgoed "Nimmerdor" te Amersfoort, welk landgoed werd bewoond door een zekere Everardus Meijster.

Van geboorte een Utrechenaar en verwant met vele aanzienlijke families.

Hij was schatrijk, maar zo men zegt een zonderling.

Vele zonderlingheden staan dan ook op zijn naam.

Ten drie kwartier gaans van Amersfoort lag een kolosale kei. Deze kei had een middellijn van 6 voet en was 9 voet hoog.

Everardus Meijster liet deze kei naar Amersfoort slepen.

Dit grootse gebeuren mocht niet ongemerkt voorbij gaan.

Daar zorge de opdrachtgever dan ook voor. Op verschillende manieren werd medegedeeld dat op 7 juni 1661 het grote transport zou plaats vinden.

Vele arbeiders stonden klaar om te helpen, om deze kracht te doen slagen. Inderdaad op die dinsdagmorgen werd de kei op een kolosale rolwagen geplaatst, voorzien van vele trekzelen.

De wagen werd voorafgegaan door een ruiter met een banner waarin het wapen van Meijster. En zo ging het op naar de stad Amersfoort. Toen men echter voor de poort der stad kwam, was de boog daarvan te laag, Hoe moest dat nu?

Maar deze keientrekker-tocht mocht niet verhinderd worden. Het besluit viel; de poort moest worden afgebroken. Arbeiders voor! Met het afbreken moest haast gemaakt worden. Toen de kei er door kon, werd deze op feestelijke wijze naar de varkensmarkt gebracht en op een voetstuk geplaatst.

Het gehele werk werd met mankracht volbracht, zonder verdere hulp, ook niet van paarden.

Het moest een bewijs zijn van Amersfoortse kracht.

Maar wat is er nu aan een kei te zien?

Tal van spotprenten, pamfletten zagen het licht. Straatliederen werden gezongen, waarvan men de keien-historie aan de kaak stelde.

Het is dan ook niet te verwonderen dat de Amersfoortse vroedschap al die smaad moede werd en pogingen deed om de reuzenkei te laten verdwijnen.

Dertien jaar had het monster de varkensmarkt ontsierd. Daar moest een eind aan komen. De beslissing viel; de kei moest worden verwijderd.

Aan alle zijden werd de grond er omheen weggegraven. Met voetstuk en al liet men de kei wegzinken.

Op de plaats waar eens de kei gestaan had, werd een meiboom geplant.

Natuurlijk, gaf een en ander Meijster reden tot verzet. Hij schreef in 1661 in de vorm van een toneelstuk zijn "keijlucht" waarin hij de dwaasheid van mensen scherp deed uitkomen.

De straat waarin zijn huis stond werd omgedoopt in Keistraat voorheen was het Buurtstraat.

Prinses van Oranje.

Twee dochters van Prins Frederik Hendrik en Amalia van Solms, zijn bijzonder bij het Nederlandse volk bekend en wel Louise Henriette en Albertine Agnes.

Louise Henriette de oudste, huwde in 1646 op 19 jarige leeftijd met Frederik Willem, Keurvorst van Brandenburg. Zij deed de naam van haar glorieus geslacht voortleven in het door haar gestichte slot Oranienburg. Henriette stierf in 1667.

Albertine Agnes was in Friesland een persona grata.

Op 18-jarige leeftijd werd zij de gemalin van Willem Frederik van Nassau-Dietz, stadhouder van Friesland. Het slot "Oranjewoud" werd door haar gesticht, en Leeuwarden dankt haar de "Prinsentuin".

Over beide vorstinnen is veel geschreven; minder echter over een andere dochter van Amalia v. Solms en Frederik Hendrik nl. over Henriette Catharina.

Frederik Hendrik had door het huwelijk van zijn zoon Willem met Maria Stuart in 1641 zijn geslacht aan een Koninklijk Huis vermoogschaft en veel was er hem aan gelegen ook zijn dochters goed uit te huwelijken, maar de rijkdom der Oranje's en de macht, die zij uitoefenden,

maakten aan de andere kant ook, dat de dochters een niet te versmaden party waren.

Zo' dacht er ook over Ulrich II, Graaf v. Oost-Friesland. Hij had een zoon, Enno Lodewijk, en hoewel deze pas 9 jaren telde, was dit voor Graaf Ulrich toch geen beletsel om voor hem de hand te vragen van de bijna 5-jarige Prinses Henriette Catharina van Oranje.

Op 27 december 1641 werd aan 't prinselijk hof te 's-Gravenhage de verloving met een schitterende maaltijd gevierd. Nadat de verloving was gevierd, bleef hij in 's Gravenhage om daar verder opgevoed te worden.

Het bleek spoedig, dat hij traag was, van een goed leventje hield en zich om zijn verloofde al heel weinig bekommerde.

Hij ging weldra voor geruime tijd op reis.

In het najaar van 1651 kwam Enno Lodewijk in 's-Gravenhage terug en over zijn huwelijk sprak.

Amalia v. Solms verontschuldigde zich met te zeggen, dat haar 15-jarige dochter nog te jong was om te huwen. Zeker zullen de niet prettige geruchten, die uit Oost Friesland omtrent hem waren overgewaaid, hierop invloed hebben gehad.

Henriette Catharina had zich ontwikkeld tot een werkelijk knap meisje, en de bruidschat, die zij ten huwelijk zou meebrengen, was niet gering.

Haar zwager, de Keurvorst van Brandenburg, meende een passende party gevonden te hebben in Johan George, zoon van Johan Casimir, Vorst van Anhalt, en diens gemalin Agnes, Prinses van Hassen-Cassel. Deze had al vroeg bijzondere militaire bekwaamheden aan de dag gelegd.

Amalia v. Solms gaf hare toestemming tot de verloving en op 9 juli 1659 werd het huwelijk tussen Johan George en Henriette Catharina te Groningen met veel luister voltrokken.

Zij volgde haar gemaal naar Dessau waar zij zeer hartelijk ontvangen werd. Weldra zou zij er de ziel harer omgeving worden.

Johan George liet zijn gemalin in alles de vrije hand en zij begon dan ook al spoedig, door haar groot fortuin er toe in staat gesteld. het vorstelijk slot te Dessau te verfraaien en meer nut te trekken van het schone park, door van de renbaan een tuin te maken,

met zeer vele fijne vruchtbomen beplant, ook legde zij een nieuwe oranjerie aan. Zij deed echter meer. Van het dorp Nischwitz dat vervallen was, verrees door haar toedoen op dezelfde plaats het stadje Oranienbaum, met een prachtig slot, tevens een fraaie kerk en een oud-vrouwenhuis. Haar huwelijk met Johan George was in alle opzichten gelukkig. Zij schonk hem 10 kinderen, van wie echter 4 jong stierven.

Overgenomen Friesch Dagblad van 7 juli '73

Toen en nu

Het staatje hieronder geeft een (oppervlakkige) vergelijking tussen twee nauwelijks te vergelijken jaren.

	1933	1973
aantal inwoners (1930)	379100	13379052
Gemidd. inkomen per hoofd	386	7120,-
Brood	f 0,14	f 1,05
Middensoort runderlappen(kilo)	- 1,20	- 10,00
" " karbonades	- 1,10	- 9,50
Pond jonge Leidse	- 0,45	- 3,20
Koffie (half pond)	- 0,80	- 2,35
Thee (100 gr.)	- 0,35	- 0,98
Margarine (pakje)	- 0,30	- 0,42
Liter melk,	- 0,13	- 0,82
sigaretten (pakje)	- 0,15	- 1,75
Cobert-kostuum(goede kw.)	- 20,--	-300,--
Schoenen (dames)	- 6,--	- 40,--
Schoenen (heren)	- 8,--	- 60,--

Hoe lang kan een mens zonder slaap? Dat is de vraag, die ook de geleerden bezig houdt.

Drie personen, zo schreef een Engels blad, onderwierpen zich aan die proef en bleven vier dagen en drie nachten zonder slaap. Verder durfden zij die proef niet voortzetten, wegens de uitputting van één van de drie. Voor de de twee anderen was de derde nacht, die zij slapeloos doorbrachten, toch ook al zeer benauwend.

Bij alle drie personen werd de polsslag langzamer en bij één hunner daalde de temperatuur een weinig. Ook het waarnemings-vermogen nam af; d.w.z. de tijd tussen de aandoening van een zintuig en de waarneming werd langer. Een nacht in gezonde slaap doorgebracht herstelde echter al deze afwijkingen. Dat weten we dan weer!

BESTUUR N I J D A M S T R A - S T I C H T I N G

Voorzitter : T. Nijdam, Coornhertstraat 12
Leeuwarden. Tel. 05100-22167.
Secretaris penningmeester : C. v.d. Schoot Azn., Heeren-
hage 205, Heerenveen.

LEDEN

H. Nijdam-Smit : Boerhavenlaan 113, Groningen)
Tel. 050-253701.
K. Nijdam : Geastwei 24, Oudemirdum.
Tel. 05147-405.
W. Wijnia : De Hietbrink 10, Emmen.
S. Nijdam-Jansma : Fabriciuslaan 85, Drachten.
Tel. 05120-14959.

POSTREKENING : 82.67.24 t.n.v. penningmeester
Nijdamstra-Stichting,
Groningen.

FAMILIEBLAD : "De Nijdamstra-Tynge", lid/
abonnees betalen f 4,25 per
half jaar. Donateurs (leden)
f 2,-- per jaar.

ADMINISTRATIE : S. Nijdam-Jansma, Fabricius-)
laan 85, Drachten.
Tel. 05120-14959.

REDACTIE : T. Nijdam, Coornherstraat 12,
Leeuwarden.

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN:
Fabriciuslaan 85, Drachten.

(Zo mogelijk opgave van nieuw adres).